

Ocenianie i klasyfikacja śródroczna uczniów. Praktyczne wskazówki

Zbliża się półroczne ocenianie i klasyfikacja śródroczna uczniów. Jak zwykle pojawia się wiele pytań. Przede wszystkim o frekwencję uczniów oraz ocenianie w przypadku zwolnienia z różnych zajęć. Podpowiadamy, jak zgodnie z przepisami powinno wyglądać ocenianie i klasyfikacja śródroczna uczniów.

Z artykułu dowiesz się m.in.:

- Jak powinno wyglądać śródroczne podsumowanie osiągnięć uczniów
- Czy można wyliczać średnią z ocen
- Kiedy można nie klasyfikować ucznia
- Jak klasyfikować ucznia, który przeszedł na nauczanie domowe
- Czy trzeba informować o śródrocznych przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych
- Poznaj 7 praktycznych porad

Okresowe podsumowanie osiągnięć ucznia

Klasyfikacja śródroczna to **okresowe podsumowanie osiągnięć edukacyjnych** ucznia (art. 44f ust. 2 ustawy o systemie oświaty). Nie rodzi konsekwencji prawnych ani nie przesądza o promocji ucznia. Ani negatywne oceny, ani brak ustalenia ocen śródrocznych nie zatrzymują dalszego kształcenia ucznia w II półroczu.

Ocenianie trwa do końca zajęć dydaktyczno-wychowawczych. O promocji decyduje dopiero klasyfikacja roczna.

Nie należy wyliczać średniej z ocen

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
- wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania,
- wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania - w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych

(art. 44b ust. 3 ustawy o systemie oświaty).

Funkcjonuje pogląd, zgodnie z którym ustalanie ocen klasyfikacyjnych jako prostej średniej matematycznej uzyskanych przez ucznia ocen cząstkowych nie wypełnia wszystkich stawianych przed oceną szkolną zadań. Prawo jednak nie zabrania stosowania takiego sposobu ustalania ocen klasyfikacyjnych.

Nie jest jednak prawidłowym rozwiązaniem wyliczanie średniej z ocen (ani arytmetycznej ani ważonej) w celu wystawienia oceny śródrocznej (lub rocznej). Ocena ta nie powinna być wynikiem obliczeń. Ale rzetelną **oceną zdobytej przez ucznia wiedzy i nabytych umiejętności** w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.

Kiedy można nie klasyfikować ucznia

Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych. Dzieje się tak, gdy nie ma podstaw do ustalenia śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu (art. 44k ustawy o systemie oświaty).

Zapamiętaj

Uczeń nieklasyfikowany z powodu:

- usprawiedliwionej nieobecności – może zdawać egzamin klasyfikacyjny,
- niesprawiedliwionej nieobecności – może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej.

Na podstawie art. 44l ustawy egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. Przeprowadza się go nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami. Ponieważ zajęcia edukacyjne w klasach maturalnych kończą się w kwietniu, egzamin klasyfikacyjny ucznia klasy maturalnej odbywa się w kwietniu.

Zastosuj

Pobierz przykładowe wzory dokumentów:

- Wzór uchwały rady pedagogicznej w sprawie wyników śródrocznej klasyfikacji uczniów (<https://www.portaloswiatowy.pl/wspolpraca-szkoly-z-organami/wzor-uchwaly-rady-pedagogicznej-w-sprawie-wynikow-srodrocznej-klasyfikacji-uczniow-9954.html>)
- Arkusz analizy wyników klasyfikacji śródrocznej danej klasy (<https://www.portaloswiatowy.pl/nadzor-pedagogiczny-w-szkole/arkusz-analizy-wynikow-klasyfikacji-srodrocznej-danej-klasy-11966.html>)

Klasyfikowanie śródroczne ucznia, który przeszedł na nauczanie domowe

Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje tylko **roczne oceny klasyfikacyjne** na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Uczeń spełniający obowiązek szkolny poza szkołą nie zdaje egzaminów klasyfikacyjnych z plastyki, muzyki, techniki i wychowania fizycznego.

Zapamiętaj

Uczeń, który przeszedł na nauczanie domowe, nie podlega zatem w ogóle klasyfikacji śródrocznej (art. 37 ust. 4 ustawy Prawo Oświatowe).

Czy trzeba informować o śródrocznych przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych

Jak wskazuje art. 44g ust. 1 ustawy o systemie oświaty przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

Zapamiętaj

Obowiązek informacyjny nie istnieje jednak w przypadku klasyfikacji śródrocznej, tylko w przypadku klasyfikacji rocznej (art. 44g ust. 1 ustawy o systemie oświaty).

Ocenianie i klasyfikacja śródroczna uczniów – 7 praktycznych porad

1) Czy uczeń klasy II może być nieklasyfikowany, jeśli jego nieobecności przekraczają 50% (usprawiedliwionej przez rodziców)?

Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności **może zdawać egzamin klasyfikacyjny**. Szczegółowe zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów powinny być opisane w statucie szkoły.

Proponowane rozwiązania:

- Porozmawiać z rodzicami ucznia o przyczynach nieobecności na zajęciach w szkole.
- Informować o nieobecnościach dziecka w szkole kuratora sądowego, ośrodek pomocy społecznej, organ prowadzący szkołę oraz policję.
- Pedagog szkolny wspólnie z kuratorem sądowym i policją mogą udać się do domu rodzinnego ucznia w celu sprawdzenia przyczyny nieobecności dziecka w szkole.

2) Jakie działania podejmuje dyrektor, jeśli rodzic zakwestionuje ocenę zachowania ucznia po półroczu?

Śródroczne oceny klasyfikacyjne nie podlegają rygorom przepisów dotyczących sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia (art. 44n ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Zgłaszanie zastrzeżeń dotyczy rocznych ocen klasyfikacyjnych. Zastrzeżenia zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub zachowania. Nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

Zapamiętaj

Oceny klasyfikacyjne ustalone w wyniku klasyfikacji śródrocznej nie podlegają ww. przepisom.

3) Czy ocena śródroczna z przedmiotu może być niższa od prognozowanej?

Przepisy nie nakładają obowiązku informowania uczniów i ich rodziców o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych (art. 44g ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Obowiązek informacyjny nie istnieje w przypadku klasyfikacji śródrocznej. Możliwe jest więc, by śródroczna ocena klasyfikacyjna była niższa od prognozowanej. Jeśli wynika to z oceniania bieżącego ucznia przeprowadzonego zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania i powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

4) Frekwencja ucznia wynosi 16%, uczeń uzyskał pozytywne oceny. Czy można mu wystawić ocenę na półrocze?

O ocenie śródrocznej i rocznej decyduje nauczyciel danych zajęć edukacyjnych. Jeśli frekwencja ucznia jest poniżej 50%, może on być nieklasyfikowany. Ale nie musi. Pomimo niskiej frekwencji nauczyciel może ustalić ocenę śródroczną lub roczną, jeśli uzna, że ma do tego podstawę.

Zapamiętaj

Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną z zajęć edukacyjnych, których realizacja kończy się w pierwszym okresie, ocena ta staje się dla niego oceną roczną. Natomiast dla ucznia klasy programowo najwyższej – oceną końcową.

5) Uczeń jest nieklasyfikowany z przedmiotu zawodowego. Przedmiot nie będzie realizowany w II półroczu. Co należy zrobić w takiej sytuacji?

Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną z zajęć edukacyjnych, których realizacja kończy się w pierwszym okresie roku szkolnego, ocena ta staje się dla niego oceną roczną. A dla ucznia klasy programowo najwyższej – oceną końcową. Uczeń ten uzyskuje prawo do egzaminu poprawkowego, jeśli w wyniku klasyfikacji rocznej otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną z:

- jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych lub zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.

Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich. Jeśli uczeń ten otrzyma ocenę niedostateczną z egzaminu klasyfikacyjnego – otrzymuje z tych zajęć ocenę niedostateczną jako ocenę roczną. Ocena ta może być jedną z co najwyżej dwóch ocen niedostatecznych tego ucznia, z których może zdawać egzaminy poprawkowe. Jeśli ta ocena będzie trzecią niedostateczną – uczeń nie będzie mógł przystąpić do egzaminów poprawkowych.

6) Czy uczniowi, który ma prawie 100% nieobecności nieusprawiedliwionej i jest nieklasyfikowany ze wszystkich przedmiotów, wystawia się ocenę zachowania?

Uczniowi należy ustalić ocenę z zachowania. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Ocena zachowania nie mieści się w kategorii zajęć edukacyjnych, a więc nie ma możliwości, by uczeń mógł być nieklasyfikowany z zachowania. Wobec powyższego takiemu uczniowi należy ustalić śródroczną ocenę klasyfikacyjną zachowania zgodnie z uregulowaniami zawartymi w wewnątrzszkolnych zasadach oceniania.

Zapamiętaj

Uczeń nie może być nieklasyfikowany z zachowania.

7) Uczeń miał zwolnienie z WF od września do grudnia. Od grudnia uczestniczy w zajęciach. Czy należy wystawić ocenę z WF na I półrocze?

Nawet, jeśli uczeń jest zwolniony z realizacji zajęć WF-u, istnieje możliwość ustalenia oceny śródrocznej. Dzieje się tak, gdy okres zwolnienia nie jest aż tak długi, by to uniemożliwił. Ostateczną decyzję w kwestii ustalania oceny podejmuje nauczyciel WF.

Zapamiętaj

Jeżeli okres zwolnienia uniemożliwia ustalenie śródrocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

Zastosuj

Przeczytaj także:

- Uchwała rady pedagogicznej ws. klasyfikacji śródrocznej – czy na pewno (<https://www.portaloswiatowy.pl/ocenie-uczniow/uchwala-rady-pedagogicznej-ws-klasyfikacji-srodrocznej-czy-na-pewno-17646.html>)
- Śródroczna klasyfikacja ucznia z Ukrainy nieznającego języka polskiego (<https://www.portaloswiatowy.pl/pomoc-psychologicznopedagogiczna/srodroczna-klasyfikacja-ucznia-z-ukrainy-niezna-jacego-jezyka-polskiego-18744.html>)
- Nieklasyfikowanie śródroczne - konsekwencje dla ucznia (<https://www.portaloswiatowy.pl/ocenie-uczniow/nieklasyfikowanie-srodroczne-konsekwencje-dla-ucznia-12172.html>)
- Która szkoła klasyfikuje ucznia – z której odchodzi, czy do której przechodzi (<https://www.portaloswiatowy.pl/ocenie-uczniow/ktora-szkola-klasyfikuje-ucznia-z-ktorej-odchodzi-czy-do-ktorej-przechodzi-21179.html>)
- Jak klasyfikować ucznia z orzeczeniem, który odbywa edukację domową (<https://www.portaloswiatowy.pl/pomoc-psychologicznopedagogiczna/jak-klasyfikowac-ucznia-z-orzeczeniem-ktory-odbywa-edukacje-domowa-21104.html>)

Podstawa prawna

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230) – art. 44b, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44b_u_0_p_0_l_0_i_0](https://www.finanse-i-rachunkowosc.gov.pl/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44b_u_0_p_0_l_0_i_0)) art. 44g ust. 1, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44g_u_1_p_0_l_0_i_0](https://www.finanse-i-rachunkowosc.gov.pl/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44g_u_1_p_0_l_0_i_0)) art. 44k, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44k_u_0_p_0_l_0_i_0](https://www.finanse-i-rachunkowosc.gov.pl/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44k_u_0_p_0_l_0_i_0)) art. 44n ust. 1, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44n_u_1_p_0_l_0_i_0](https://www.finanse-i-rachunkowosc.gov.pl/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44n_u_1_p_0_l_0_i_0)) art. 44o. ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44o_u_0_p_0_l_0_i_0](https://www.finanse-i-rachunkowosc.gov.pl/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44o_u_0_p_0_l_0_i_0))

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082) – art. 37, (/organizacja-pracy/ustawa-z-dnia-14-grudnia-2016-r.-prawo-oswiatowe-tekst-jedn.-dz.u.-z-2021-r.-poz.-1082-13734.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_2_o_0_a_37_u_0_p_0_l_0_i_0) art. 98-100. (/organizacja-pracy/ustawa-z-dnia-14-grudnia-2016-r.-prawo-oswiatowe-tekst-jedn.-dz.u.-z-2021-r.-poz.-1082-13734.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_5_o_0_a_98_u_0_p_0_l_0_i_0)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 373) - § 4, (/ksztalcenie-i-wychowanie/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-22-lutego-2019-r.-w-sprawie-oceniania-klasyfikowania-i-promowania-uczniow-i-sluchaczy-w-szkolach-publicznych-dz.u.-z-2019-r.-poz.-373-17252.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_2_o_0_a_0_g_4_u_0_p_0_l_0_i_0)§ 15 pkt 1-2. (/ksztalcenie-i-wychowanie/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-22-lutego-2019-r.-w-sprawie-oceniania-klasyfikowania-i-promowania-uczniow-i-sluchaczy-w-szkolach-publicznych-dz.u.-z-2019-r.-poz.-373-17252.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_2_o_0_a_0_g_15_u_1_p_0_l_0_i_0)

Opracowanie: Monika Fidler

Na podstawie porad udzielonych przez ekspertów Portalu Oświatowego

Powiązane porady i dokumenty

Edukacja domowa – co z wcześniej otrzymanymi ocenami »

Czy zapisy o poprawianiu każdej oceny powinny się znaleźć w WSO »

Oceny z poprzedniej szkoły – czy wpisać do dziennika »

Czy uczniów z Ukrainy w oddziale przygotowawczym można promować w ciągu roku »

Nieklasyfikowanie i oceny niedostateczne – czy trzeba przeprowadzić egzamin klasyfikacyjny »